

ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СХІДНИХ БОЙОВИХ МИСТЕЦТВ

Кафедра психології та соціології (науковий керівник – ст. викл. Г.І. Безарова)

Буковинської державної медичної академії

У сучасному світі бойові мистецтва Сходу стали досить популярними і широко рекламуються засобами масової інформації. Причин для успіху на Заході класичних бойових мистецтв Сходу можна назвати чимало. Однією з найбільш привабливих і захоплюючих форм “східної мудрості” стало кемпо – складний комплекс традиційних бойових мистецтв. Японський термін “кемпо” використовується як універсальне позначення всього комплексу східних бойових мистецтв, які мають багато національних самоназв (в Китаї – у-шу, Японії – будо ...).

Кемпо – це вчення, складний комплекс духовної та фізичної культури, це шлях реалізації популярної на Сході концепції єдності мікрокосму людської особистості та макрокосму, досягнення гармонії зі світом та з самим собою.

Умовно можна виділити такі джерела кемпо:

1) йога як система психотренінгу, фізичного і духовного вдосконалення людини в її численних різновидах із врахуванням трьох основних національних форм: індійська йога, тантрична (китайсько-тибетська), буддійська йога і даоська (китайська) йога;

2) даоська філософія з її ідеями “пустоти”, боротьби сил інь та ян, принципів “недіяння”, “природності”, “метаморфоз”;

3) традиційні теорії китайсько-тибетської медицини про циркуляцію в організмі життєвої енергії (ці), про точки та меридіани, про їх зв’язок з внутрішніми органами;

4) “біоніка” стародавніх часів (спостереження за поведінкою тварин), з якої виникли так звані “тваринні” стилі кемпо;

5) військова наука Стародавнього Китаю, яка опиралася на теорії даоських мислителів, і де формувалися основні принципи стратегії та тактики боротьби;

6) чань (дзен) – буддійська психотехніка, яка нібито дозволяє досягати видатних результатів за допомогою концентрації та самонавіювання.

Школи бойових мистецтв традиційно були пов’язані з різними східними релігійно-філософськими вченнями і багато з тих, що практикуються на Заході, продовжують зберігати генетичні зв’язки з цими вченнями. Оволодіння ж ними, як правило, супроводжується інтенсивною морально-психологічною підготовкою відповідно до покладених в їх основу релігійних, етичних і філософсько-психологічних уявлень, нормами і приписами. Оволодіння мистецтвом бойового сдиноборства навіть в чисто прикладному аспекті в кінцевому результаті не може обійтись без вивчення його ідейно-психологічних основ. Значна частина, що практикує такі мистецтва, опиняється в тій чи іншій мірі залученою до східних релігійно-філософських вчень, а деякі найбільш старанні адепти з часом допускаються до засвоєння езотеричних релігійно-містичних вчень.